

Zažij VUT na Noci vědy: Jak vypadají neformální sídla bez předsudků?

9.9.2026 - Lenka Hubáčková | Vysoké učení technické v Brně

Neformální sídla jsou domovem nejméně čtvrtiny městské populace na světě, přesto o nich stále převažují spíš předsudky než skutečné poznání. Jak vypadá město, které většina z nás zná jen ze záběrů katastrof nebo chudoby? To se návštěvníci Noci vědy dozví na Fakultě architektury VUT.

Neviditelná, funkční, ohrožená. To vystihuje **neformální sídla v etiopské Addis Abebě a nepálském Káthmándú**, která představí přednáška **Záměrně neviděná metamorfóza aneb neformální sídla bez předsudků** a výstava **Purposely Invisible: Od dočasného k trvalému**, která se pro Noc vědy vrací v nové podobě.

„Neformální čtvrti se běžně popisují tím, co jim chybí. My se ptáme opačně. Co tato prostředí lidem naopak umožňují a co se ztratí, když se zbourají?“ přibližuje Diana Hodulíková z FA VUT, která se tomuto tématu věnuje společně s Petrem Preiningerem. Program ukáže, proč jsou tato místa mnohem víc než jen „slumy“, zmapuje jejich vnitřní prostorovou logiku a objasní proměnu, která se odvíjí od společensko-ekonomického kontextu dané země.

Teorie ale nezůstane jen na stěnách výstavního prostoru. Do role obyvatel neformálních sídel, kteří se snaží zajistit budoucnost svého domova a obstát v podmínkách, kde o osudu celé čtvrti často rozhodují okolnosti mimo jejich kontrolu, **vtáhne zájemce také karetní hra.**

„Na neformálních sídlech mě baví hlavně příběhy a to, že se pokaždé ukáže, že to, co vypadá jako chaos, má velmi přesnou logiku,“ popisuje Hodulíková. K tématu ji přivedla vlastní zkušenost. Přibližně dva a půl roku žila v addisabebské čtvrti Kazanchis, která byla mezitím zbourána. Od roku 2022 se do Etiopie pravidelně vrací na terénní výzkumy. Petr Preininger našel svůj druhý domov v Káthmándú, kam poprvé přijel v roce 2019 a kde dnes rovněž dlouhodobě působí.

A co by si měli návštěvníci Noci vědy zapamatovat? „Že označení ‚neformální‘ rozhodně neznamená ‚dočasné‘ nebo ‚bezpečné‘. Tyto čtvrti se postupně stávají trvalou součástí měst a jejich demolice většinou neřeší samotný problém. Pouze ho přesouvá jinam, a to včetně lidí, kteří ve čtvrtích žijí,“ uzavírají výzkumníci.

Noc vědy se koná v pátek 25. září a zapojí se do ní všechny fakulty a součásti VUT. Laboratoře, učebny i výzkumná pracoviště se otevřou veřejnosti a nabídnou program plný experimentů, i interaktivních ukázek i setkání s vědci. Více informací najdete na webu Noci vědy. Přijďte objevit, jak vznikají technologie, které mění váš každodenní život, a zažijte VUT!
--

<https://www.zvut.cz/tema/-f38144/zazij-vut-na-noci-vedy-jak-vypadaji-neformalni-sidla-bez-predsudku-d360907>